

„Postęp i nowoczesność w konserwacji zabytków”

Słowo wstępne.

Konserwacja zabytków jest dyscypliną, której tradycje sięgają już dwóch stuleci. W tym czasie wielokrotnie zmieniały się doktryny i technologie konserwatorskie. Proces ten trwa, a w ostatnich dekadach uległ znacznemu przyspieszeniu. Dlatego również w konserwacji zabytków można mówić o postępie i nowoczesności.

Konserwacja zabytków jest z istoty dyscypliną konserwatywną. Konserwatorzy zabytków z ostrożnością wprowadzają nowe rozwiązania projektowe, technologiczne, materiałowe. Nowe rozwiązania zdają się bardziej zagrażać wartościom zabytkowym, niż tradycyjne formy i techniki. Dlatego postęp – wprowadzanie nowości, dokonuje się powoli i prawie zawsze wzbudza głosy krytyki.

Stosunkowo najmniej kontrowersji wzbudza postęp związany z wprowadzaniem nowych materiałów i technologii konserwatorskich. Bez nowoczesnej chemii budowlanej po prostu trudno już sobie wyobrazić konserwację zabytków. Nawet metody ingerujące w zabytkową substancję, np. zakładanie izolacji przeciwwilgociowych, są już powszechnie stosowane. Nie może to jednak oznaczać bezwarunkowego wprowadzania wszystkich nowych rozwiązań techniki budowlanej. Konieczna jest dyskusja o granicach i warunkach tego postępu.

Ciągłej dyskusji i weryfikacji wymagają też zasady ingerencji współczesnej architektury w zabytkową substancję. Idea nienaruszalności zabytków choć w pełni uzasadniona, jest jednak nierealna. Nie może to jednak oznaczać prawa architektów do swobodnej kreacji. I ten problem wymaga również aktualnej analizy.

Zabytki nie istnieją w izolacji. Dlatego konserwatorzy muszą reagować na przemiany tworzone przez współczesną architekturę, na potrzeby wynikające z obecnych standardów użytkowych, na możliwości tworzone przez postęp techniki budowlanej. Dlatego też tak ważnym zadaniem współczesnego konserwatorstwa jest rozpoznanie możliwości, które tworzy rozwój architektury i budownictwa oraz ocena tych możliwości w odniesieniu do konserwacji zabytków. Tak więc trzeba uznać, że zasady i metody działania w konserwacji zabytków muszą ulegać pewnym przekształceniom. Dyskusja o możliwościach i granicach tych przekształceń była tematem konferencji: „Postęp i nowoczesność w konserwacji zabytków”.

Organizatorami konferencji byli: Polski Komitet Narodowy ICOMOS i Politechnika Lubelska. Patronat nad Konferencją objęli: Generalny Konserwator Zabytków i Rektor Politechniki Lubelskiej. Sponsorem konferencji była firma MC Bauchemie.

Organizatorzy dziękują wszystkim osobom i instytucjom, których życzliwość i pomoc umożliwiły przeprowadzenie konferencji oraz wydanie tej publikacji.

Bogusław Szmygin